

Regional överenskommelse om samverkan mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor i Östergötland

Avsiktsförklaring

Den offentliga och idéburna sektorn* har olika roller och uppdrag men bidrar tillsammans både till demokratin och samhällsutvecklingen. Den här överenskommelsen beskriver viljan att samverka mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor i Östergötland.

Genom överenskommelsen kan parterna ha löpande kontakt och dialog. Samverkan inom överenskommelsen kan stärka demokratin, förbättra välfärden och ge bättre förutsättningar att möta samhällsutmaningar tillsammans.

Faktaruta

Den regionala överenskommelsen i Östergötland är framtagen i en gemensam process mellan Region Östergötland och idéburen sektor i Östergötland under 2018. Texten är bearbetad av arbetsgruppen för överenskommelsen, bestående av tjänstepersoner från Region Östergötland och idéburen sektor representerade av den Sociala ekonomins utvecklingspartnerskap i Östergötland (SE UPP!). Under 2025 reviderades överenskommelsen i samband med att Länsstyrelsen Östergötland anslöts som en tredje part.

*I detta dokument används idéburen sektor som samlingsbegrepp även för civilsamhälle och social ekonomi

Överenskommelsens parter

Region Östergötland

Region Östergötland är en politiskt styrd organisation med ansvar för hälso- och sjukvård, tandvård, kollektivtrafik och regional utveckling.

Länsstyrelsen Östergötland

Länsstyrelsen är en statlig myndighet och statens företrädare i länet. Verksamheten rör bland annat områden som klimat, miljö, regional utveckling, samhällsplanering, kulturmiljö, landsbygd, djur, natur, mänskliga rättigheter, krisberedskap och totalförvar.

Idéburen sektor med regionalt perspektiv i Östergötland

Den idéburna sektorn består av organisationer som är fristående från offentlig och privat sektor. Varje organisation har sitt eget syfte men gemensamt är att verksamheterna bygger på demokratiska värderingar och har samhälls- och medlemsnytta som främsta mål. Organisationerna är inte vinstdrivande och finns bland annat som föreningar, kooperativ, studieförbund, trossamfund och stiftelser.

Varje organisation avgör själv om den vill stödja och skriva under överenskommelsen.

Syftet med överenskommelsen

Överenskommelsen utgår från en gemensam värdegrund om alla människors lika värde och ett demokratiskt förhållningssätt.

Samverkan fokuserar på samhällsutmaningar med målet att skapa goda livsvillkor för invånare i länet. Aktuella utmaningar beskrivs bland annat i Utvecklingsstrategi för Östergötland¹ som är styrande för Region Östergötland, vägledande för Länsstyrelsen Östergötland och inspirerande för idéburen sektor.

Syftet med överenskommelsen är att:

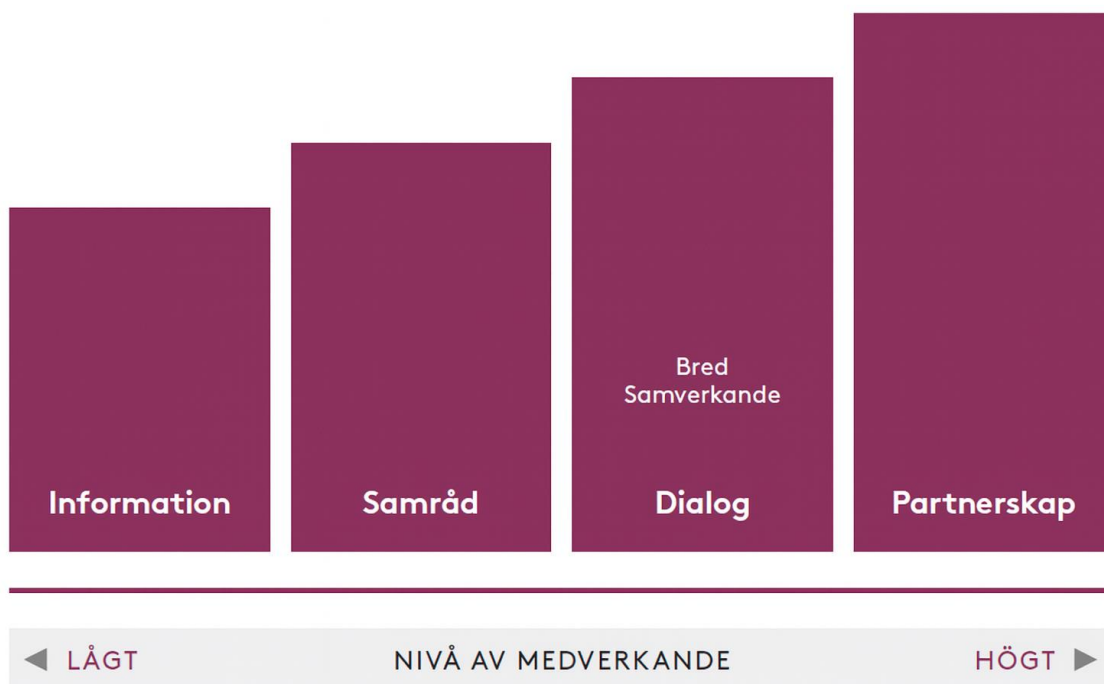
- skapa en utökad och levande dialog mellan parterna
- underlätta samverkan och stärka delaktighet, inkludering och demokrati
- öka kunskapen om varandras uppdrag för att skapa förtroende och tillit mellan parterna
- gemensamt bidra till lösningar på aktuella samhällsutmaningar

¹ Utvecklingsstrategi för Östergötland finns att läsa i sin helhet på webbplatsen för Regional utveckling: <https://utveckling.regionostergotland.se>

Nivåer av samverkan

Överenskommelsen är en plattform för dialog och samverkan inom olika verksamhetsområden och på flera nivåer:

- *Information* innebär att parterna delar relevant information med varandra.
- *Samråd* är när den offentliga sektorn efterfrågar synpunkter från den idéburna sektorn för att få kunskap, erfarenheter och perspektiv på aktuella frågor.
- *Dialog* är ett ömsesidigt samtal, antingen brett och inriktat på gemensam förståelse eller mer samverkande med fokus på utveckling inom ett område.
- *Partnerskap* är den mest långtgående nivån av samverkan och innebär delat ansvar och närmare samarbete kring en aktuell samhällsutmaning, samtidigt som organisationernas oberoende fortsatt värnas.

*Omarbetad figur från *Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen reviderad*. Antagen vid INGO-konferens den 30 oktober 2019.

Sju viktiga principer

1. Själständighet och jämbördighet

Parterna samverkar som jämbördiga aktörer med respekt för sina olika roller och förutsättningar. Idéburen sektor ska kunna vara röstbärare och opinionsbildare utan att riskera samverkan eller ekonomiskt stöd från offentlig sektor. Genom öppenhet och insyn ökar mångfalden och inflytandet för invånare. Det skapar bättre möjligheter att gemensamt bidra till lösningar på aktuella samhällsutmaningar.

2. Dialog och information

För att uppnå syftet med överenskommelsen krävs en kontinuerlig och inkluderande dialog. Kommunikation ska vara tydlig och tillgänglig. Alla parter ansvarar för att information om överenskommelsen är lätt att hitta för de som bor, lever och verkar i Östergötland.

3. Kvalitet och utvärdering

Parterna ska gemensamt bestämma hur samverkan inom överenskommelsen ska följas upp och kvalitetssäkras. Utvärdering ska ta hänsyn till parternas olika uppdrag och förutsättningar.

4. Långsiktighet

En gemensam målbild och tydlig planering för överenskommelsen skapar stabilitet över tid. Varje part behöver bygga hållbara strukturer och sprida kunskap om överenskommelsen internt för att säkerställa långsiktigt arbete.

5. Öppenhet

Öppenhet bygger förtroende och tillit. Det kräver förståelse för varandras roller och förutsättningar, och samverkan över organisatoriska gränser när det behövs.

6. Mångfald

Överenskommelsen värdesätter jämlikhet och mångfald. Olika perspektiv ska användas som en resurs. Eventuella utmaningar som uppstår i mötet mellan olika synsätt ska hanteras som en del av lärandet och utvecklingen.

7. Innovation

Sociala innovationer uppstår som svar på samhällsutmaningar. Inom överenskommelsen uppmuntras nya arbetssätt och lösningar. Det innebär att ta höjd för det oväntade och ha mod att utmana.

Tillsammans för ett bättre Östergötland

Den regionala överenskommelsen är grunden för ett långsiktigt och tillitsfullt samarbete mellan Region Östergötland, Länsstyrelsen Östergötland och idéburen sektor. Genom att arbeta utifrån överenskommelsens principer kan parterna samverka för att möta samhällsutmaningar och bidra till goda livsvillkor för länets invånare.